

han og det ikke let slippe bort fra de Forslag, der fra den Side have været stillede i denne Samling. Han talte smukke Ord om, at den almindelige Valgret vil ikke dø, før den bliver realiseret, og man kunde prøve at stille privilegeret og almindelig Valgret op mod hinanden — den almindelige Valgret vilde blive radikal og rød. Det tror jeg ogsaa, den vil blive, og derfor tror jeg, at hvis dette Forslag var blevet gennemført, vilde det stærkere end nogen anden Ordning paa dette Omraade have medført Kampe indenfor de kommunale Raad.

Naar man paa det kommunale Omraade stiller den privilegerede og den almindelige Valgret op mod hinanden som her, vil det indeholde Spiren til Kampe af lignende Art som dem, vi have været Vidne til paa det politiske Omraade. Derom nærer jeg ingen Tvivl, thi den Ordning, her er tilsigtet, ligner, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds udhævede, den politiske Ordning her i Landet med et Folketing og et Landsting, et Landsting, der er i Stand til ikke alene at bremse, men at hemme Udviklingen omtrent alle Vegne, hvor det finder for godt. I den politiske Kamptid lød der fyndige og vægtige Ord fra de bedste indenfor det Parti, hvor vi selv den Gang hørte hjemme, og det er min Tro, at havde vi i dette Øjeblik staaet i Partiet, var man neppe kommen saa langt fra den almindelige Valgret, som man er. Det har sikkert lettet de Elementer i Reformpartiet, der have stemt for den privilegerede Valgret, at de ere frigjorte for Samværet med os. Den Gang og senere var der saa lidt Tale om at gaa ind paa den privilegerede Valgret, at den nuværende højtærede Kultusminister, da han var Indenrigsminister, stærkt fremhævede Eksempler paa, hvor urimelig den privilegerede Valgret var i sig selv. Han talte om Forholdene i et enkelt Amt, i Ribe Amt, og nævnte, at der var 53 Kommuner, og det vilde altsaa medføre, at der blev 53 privilegerede Vælgere til Amdsraadet. Nu have vi fra Højres Side endog saa sent som i Dag hørt den Opfattelse blive udtalt, at de Folk, der betale Skat, ogsaa skulle have særlig Indflydelse, særlig Betyggelse, særlig Beskyttelse. Den daværende Indenrigsminister fandt dette i højeste Grad ubegrundet. Han havde regnet ud, at disse 53 selvskrevne Vælgere i Ribe Amt svarede til sammen en Skat af 18,000 Kr., og da det Beløb, der blev udskrevet i Amtsskat af Ribe Amdsraad, var 300,000 Kr., fandt

han det urimeligt, at de privilegerede Vælgere, der svarede 6 pCt. af hele det Beløb, som blev udskrevet i Kommunerne, skulde kunne vælge de 44 pCt. af Amdsraadets Medlemmer. Saaledes saa man den Gang paa denne Sag fra Ministerbænken. Det ligger kun godt 3 Aar tilbage i Tiden. Da havde man aabent Øje for, hvor urimeligt det var at stille Krav om privilegeret Valgret.

Det er jo saa, at den privilegerede Valgret ved Hjælp af den kongevalgte Formand er i Stand til at hindre ethvert Fremskridt og har lige Ret med den almindelige Valgret til at bestemme, hvad alle de 300,000 Kr. skulle bruges til, skønt den selv kun har ydet de 18,000 Kr. Ja, forsvar det, hvem der har Lyst dertil, jeg vil ikke være med i Arbejdet for at forsvare den Slags Ting.

Nu vil det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) sige, at der er Fremskridt i det, han har foreslaaet. Det er allerede bestridt fra anden Side, det er bestridt af det ærede Medlems egne Partifæller og i det ærede Medlems egen Presse, og jeg skal ikke komme stærkt ind derpaa. Men selv om jeg fulgte det ærede Medlems Tankegang og anførte, at den privilegerede Valgret fra at have de 50 pCt. af Indflydelsen ved Hjælp af den kongevalgte Formand i Amdsraadet, efter hans Forslag synker ned til 40 pCt. af Indflydelsen, maa det staa mig klart, hvad ogsaa er fremhævet, at den privilegerede Valgret ved Hjælp af Forholdstalsvalgmaaden styrker sin Stilling i Amdsraadet. Der er ingen Tvivl om, at den de fleste Steder vil kunne gøre det. Disse Kavteler ere saa urimelige, at jeg ikke forstaa, at der overhovedet fra Flertallets Side har kunnet være Tale om dem i denne Sal.

Tænke vi os Tiden forud for de sidste Folketingsvalg, hvor er da det Medlem i dette Ting, der stod op og tog Ordet for en Ordning med Bibeholdelse af den privilegerede Valgret til Amdsraadene? Er der et eneste Medlem af Venstrereformpartiet i denne Sal, der den Gang forsvarede dette? Tog man ikke udtrykkeligt Forbehold imod under nogen Form at gaa med til Kavteler? Man var ubetinget Tilhænger af den almindelige kommunale Valgret. Det ligger ikke et Aar tilbage — hvorfor da denne Vending? Jeg forstaa ikke de Herrer, der med Valgdagen i saa frisk Erindring have kunnet være med til at foreslaa privilegeret Valgret til Amdsraadene, paa tværs af deres Udtalelser ved Valgene, paa tværs af alle de Udtalelser,